

Lajvarna Liselott Seger och Nina Hedenfeldt.

Citat från SVEROK-spelhobbyförbundets hemsida SVEROK har genom sina ca 3.700 föreningar ca 90.000 medlemmar och är därmed Sveriges största ungdomsförbund. Som exempel finns (enligt samma hemsida) 11 föreningar i Eskilstuna, 8 i Nyköping och 7 i Katrineholm. Föreningarna är inte bara för ungdomar, alla åldrar är välkomna!

Många är de lajvare som hittat till slöjden genom de levande rollspelen. Det är t ex svårt att köpa sina kläder och rekvisita när du skall föreställa en bondpojke från 1500-talet. Istället tillverkar de flesta lajvar sina kläder och rekvisita själva. Det kan vara att sy en särk, skor eller en väska, smida ett eldstål eller smycke eller tillverka en hatt. Så långt det är möjligt ska allt vara tillverkat i tidstypiska material och på ett tids-

Lajv som en väg till slöjden?

Lajv, även känt som levande rollspel, kan beskrivas som en improviserad teater där ingen är publik utan alla är med och spelar. I en påhittad verklighet har alla spelare en roll som skall gestaltas så trovärdigt som möjligt. Med hjälp av förbestämda karaktärsdrag, rekvisita och kläder skapas en så fullständig illusion som möjligt av den påhittade världen. Målet är inte att vinna utan att ha en givande och underhållande upplevelse tillsammans med sina medspelare.

typiskt sätt. Ett lajv kan utspelas i vilken historisk tid och miljö som helst, olika föreningar har olika inriktningar.

Jag har träffat 2 lajvare i en av smedjorna på Rademacherområdet i Eskilstuna; Nina Hedenfeldt och Liselott Seger.

Nina är smed till yrket, utbildad på bl a Sätergläntan och har, sedan några år tillbaka, sin verksamhet i smedjan Sothönan i Rademachersmedjorna. Redan som ung drogs Nina till smedyrket, men utbildade sig "för säkerhets skull" till sjuksköterska. Som 26-åring provade hon på att smida och har sedan inte slutat. Liselott är lärling hos Nina. Under ett par dagar under utbildningen Recycle design - Återbruk fick Liselott prova att smida och har nu siktet inställt på att utbilda sig till smed.

Nina provade lajv som ung, men tyckte inte då att det var något att satsa på, men blev i vuxen ålder lockad till ett piratlajv och är nu helt fast. Liselott följde med Nina nu i vår.

I just detta lajv heter den värld (och även föreningen som anord-

nar lajvet) där själva spelet sker: "Tundlaheim" och äger rum utanför Hällefors. Det är en finsk förening i trakten som bygger en medeltida by med gamla metoder, där föreningen hyr in sig. De som medverkar hittar själva på sin karaktär i förväg, skaffar kläder och rekvisita som passar tiden (1600-1700-tal), miljön och karaktären. De går in i sin roll under de 3 dygn som lajvet varar, bor och lever tillsammans med de andra deltagarna med levnadsvillkor som är så autentiska det går. I höst, när de träffas igen, fortsätter spelet där det slutade sist, detta kallas kampanjlajv.

Ninas karaktär är skeppssmeden Bernadine Stålnacke, en skräpig och en smula plump person. Liselotts karaktär heter Gubben Bror och kommer från Himlahall. Han är en lite underfundig och klurig person. Dessa två hyr in sig i ett handelshus under spelets gång.

All kostym och rekvisita har de skaffat eller gjort själva. Tänk om vi i vår förening skulle anordna ett lajv?

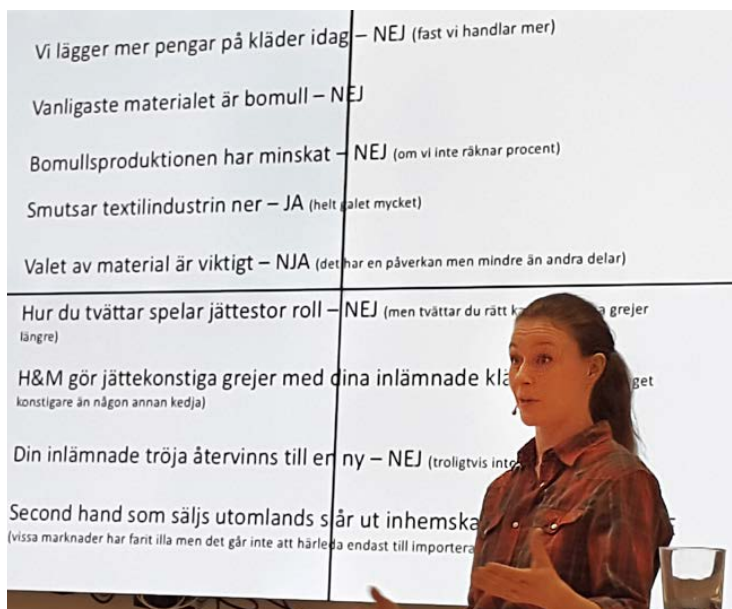
TEXT OCH FOTO: EVA SVENSSON

Återvinning, återbruk & åtråvärt

Den 6 mars 2018 hade jag nöjet att få delta i ett seminarium på Nämnden För Hemslöjdsfrågor angående textil konsumtion – hållbar och ohållbar. Ämnet intresserar mig mycket av olika anledningar. Dels ser miljösituationen för vårt jordklot ganska dystert ut just nu om man lyssnar till alla experters varningsord, och dels har jag alltid ogillat att slänga saker som går att använda igen.

Katarina Brieditis virkar matta.

Anna-Lisa Persson föreläste om myter och fakta om textil konsumtion.

På seminariet deltog flera föredragshållare

Katarina Brieditis berättade om sitt projekt ReRagRug där hon och kollegan Katarina Evans på tolv månader skapade tolv mattor av återbrukat material i olika tekniker utan hjälp av vävstol. Trots att jag redan i Hemslöjd nr 5/2013 läste om projektet var det ändå väldigt inspirerande att höra Katarina berätta om tankarna kring tillverkningsprocesserna.

Anna-Lisa Persson från Sveriges konsumenter föreläste om myter och fakta om textil kon-

sumtion. Fantastiskt intressant, trots att föredraget innehöll massor av siffror och statistik.

Ylva Sjöstrand, doktor i ekonomisk historia vid Stockholms universitet, och Johanna Törnqvist, textilkonstnär, avslutade seminariet med ett gemensamt föredrag angående textilt avfall förr och nu. Johanna var gästföreläsare på Hemslöjdsföreningen Sörmlands årsmöte 2016 då hon berättade om sitt projekt Precious Trash, som på detta seminarium visades som en miniaturställning. Där har hon samlat olika familjers skräp och sedan skapat kläder, smycken mm av det.

Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH, är sedan 1981 en självständig statlig myndighet, numera under Kulturdepartementet (tidigare industridepartementet) med uppdraget att främja hemslöjd. Sveriges Konsumenter är en ideell organisation som arbetar för alla konsumenters rätt till skydd, inflytande och möjlighet att göra medvetna och hållbara val inom olika områden.

Ylva Sjöstrand och Johanna Törnqvist avslutade seminariet med ett föredrag angående textilt avfall förr och nu.

Katarina Brieditis berättade om sitt projekt ReRagRug.

Visste du att:

- Textilindustrin är den näst mest nedsmutsande industrin i världen (oljeindustrin är etta) som förbrukar en fjärdedel av världens kemikalier?
- Att det tillverkas 70 ton nya textilier varje år, och av dem köper varje svensk i genomsnitt 13,5 kg?
- Att svart är den värsta färgen ur ett miljöperspektiv?
- Att den största miljöboven är vår överkonsumtion?

TEXT OCH FOTO: KERSTIN UPPMAN

Stygnprov från syjunta "Brodera på stickat".

Prov från syjunta "Virka magiska mönster".

Hemslöjds-X med maskor & stygn

Den allra första hemslöjds-kryssningen till Åland med färjan M/S Birka genomfördes 18-19 mars i gemensamt arrangemang av Hemslöjden, Hemslöjdsresor, Kulturens och Föreningen för Svensk Hemslöjd.

Resan började en söndagseftermiddag i mars, och efter att ha installerat oss i våra hytter intogs en delikat tre-rätters middag. Därefter umgicks vi, drygt 200 personer, på vårt "eget" däckspan Terrassen där folkmusik och föredrag av Wanja Djanaieff och Celia B Dackenberg varvades.

En pop up-butik med hemslöjdsartiklar öppnades och där ringlade kön lång. Böcker till specialpris, garner, broderisatser mm fanns till försäljning. Under kvällen lottades fina priser ut såsom böcker, pläddar, kuddar och paraplyer.

Måndagen upptogs till största delen av syjunter där alla i förväg fått välja en junta. *Brodera på stickat* med Britt-Marie Christoffersson deltog alla i, och den fick hålla till i en konferenssal, eftersom det var ca 100 personer i taget där samtidigt (vilket fungerade

utmärkt med hjälp av storbildsskärm), och övriga syjunter var uppdelade i mindre grupper på olika delar av Terrassen. Alla deltog därmed i en workshop på förmiddagen och en på eftermiddagen.

Måndag eftermiddag lade färjan till i Stockholm igen, och för de som önskade ingick i resepriset transport med buss till hemorten. Mycket bekvämt!

Både jag själv, och alla jag pratade med, var mycket nöjda. Fantastiskt bra och trevligt anordnad resa. Visst finns det utvecklingspotential, men det som behöver bli bättre är mest småsaker, och researrangörerna var med på resan och frågade och lyssnade på vad folk hade för synpunkter, så jag är säker på att nästa resa blir om möjligt ännu bättre.

TEXT OCH FOTO: KERSTIN UPPMAN

Dags att söka Lars Aldéns hårdslöjdsfond!

Senast den 15 september vill Hemslöjdsföreningen Sörmland ha in ansökningar till fonden.

Vilka villkor som gäller för att komma ifråga som stipendiat samt ansökningsblankett hittar du på www.slojdisormland.se

*Till minne av
Textilkonstnär
Birgitta Hagnell Linden*

*I den vackraste tid
Då fåglar sjunger
Isen har smält
Tussilago i dikeskanten
Blåsippor
Små blad på träden*

*Vi minns många av oss Birgitta
Elever, kollegor, vänner
Hennes färgrika värld i textil
Där färgen fanns i allt
Vävda dukar, pläddar, tyger
Textila bilder till olika
institutioner
Skolor, matsalar, samlingsrum
Mässhakar och hovar till kyrkan
Alla dessa garner
Alla dessa trådar och vävar
Alla skisser
Provvävar
Allt hon färgade
I himlens alla regnbågsfärger*

*En sann konstnär har lämnat oss
Och alla vi som hade gåvan
att få vara hennes elever
Kommer sakna och alltid minnas
Birgittas gedigna arbeten
Och vi får bära vidare allt hon
gav oss
Vila i frid...*

TEXT: ANN-MARGRET JOHANSSON
PETTERSSON. FOTO: MILLAN LINDÉN

Kalendarium

Plats för adressetikett

SPINNGILLE

Lördag 2 Juni 2018

Kl: 11:00 - 20:00

**Hemslöjdsföreningen
Sörmland välkomnar till
gille hos Idéfarmen.**

Välkommen till ett härligt gille med god mat, musik och underhållning. Vi träffas och spinner med slända och spinrock tillsammans. Då alla kunskapsnivåer är välkomna finns handledare från Hemslöjdsföreningen på plats.

Det finns spinrockar och sländor att låna, vi har ull för detta på plats och räknar med en riktigt festlig tillställning.

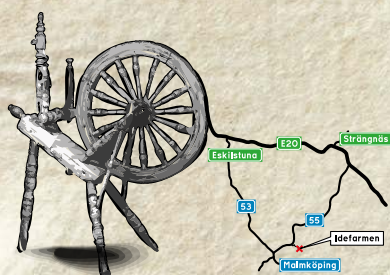
Tider

11:00 – Hantverk med ull och underhållning.
13:00 – Enklare lunch.
14:00 – Hantverk med ull och underhållning.
17:00 – Gille med middag.
20:00 – Avslut.

Pris

600 kr (500 kr för medl. i Hemslöjdsföreningen Sörmland).
I priset ingår arrangemang av mat & underhållning.
Handledningen och material bekostas av Hemslöjdsföreningen i Sörmland.

Mer info och anmälan: www.idefarmen.se

Hemslöjden
Hemslöjdsföreningen Sörmland

IDÉFARMEN

Juni

2/6 Spinnigille hos Idéfarmen!

Se annons till vänster.

Hela sommaren: Utställningen

Hållbart Hemma Nynäs Slott, Tystberga.

En utställning om traditionell slöjd- och hantverkskunskap med nya möjligheter.

Öppettider:

13/5-17/6 lör-sön, kl 10-16

23/6-19/8 alla dagar, kl 10-16

26/8-16/9 lör-sön, kl 10-16

Kontaktperson Helena Åberg,

0709-46 15 26, helena.aberg@dll.se

September

15-16/9 2-dag. grundkurs i järnsmide

Lasätter Gård, Nyköping, kl 9-16.30. Vi lär oss grundläggande tekniker i järnsmide genom att tillverka olika bruksföremål som haspar, krokar, gångjärn med mera. Lärare: Jussi Hynynen, smed. Pris: 1500 kr medlemmar, 800 kr ungdomar, 1700 kr övriga. Anmälan senast: 24/8 till kurser.sormlands-museum@dll.se

Kursen arrangeras av Sörmlands museum i samarbete med Hemslöjdsföreningen Sörmland, Hemslöjdens kurser och Lasätter gård. Vill du boka boende på plats gör du det på www.lasatter.se.

Hemslöjdens dag 1/9

Föreningen planerar prova-på-aktiviteter på ReTuna i Eskilstuna, på Ängeln i Katrineholm, i Vadsbro-Blacksta bygdegård i samband med höstmarknaden, i Skebokvarnsgården och i Nyköping. Vill du anordna en aktivitet någon annanstans i länet, eller hjälpa till vid någon av platserna ovan?

Hör av dig till hemslojden-sormland@gmail.com

Nästa nummer av Handlaget

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: måndag 3 september.

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren: ann@ann.se. Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com. Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Ylva G Karlsson, ordförande • 0730-68 31 42
hemslojdensormland@gmail.com
Björneberg 1 Forsa • 641 91 Katrineholm
www.slojdisormland.se

Länshemslöjds konsulenterna Sörmlands Museum

Karin Edlund, Textil • 0155-24 70 94,
076-721 91 11 • karin.edlund@dll.se
Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 0155-24 55
23, 076-721 88 80 • anny.liivamae@dll.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårslöjd
0155- 24 57 27, 070-946 15 26
helena.aberg@dll.se
www.sormlandsmuseum.se

Museiflytt!

Under 2018 flyttar Sörmlands museum in i helt nya lokaler och därför har vi färre kurser och programpunkter än vanligt fram till invigningen under senhösten 2018.

Du är som vanligt välkommen att höra av dig till hemslojds konsulenterna! Följ arbetet med det nya museet på www.sormlandsmuseum.se

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 2 • 2018 www.slojdisormland.se